

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 11 grudnia 2018 r.

WPS-IX.431.2.37.2018.KO

**Pani
Wanda Rębiewska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Małej Wsi**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w dniach od 3 do 5 października 2018 r. pracownicy Oddziału do spraw Nadzoru Świadczeń w Wydziale Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, pani Anna Gościńskiak – starszy inspektor i pan Krzysztof Ogieniewski – starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Małej Wsi.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i sposób realizacji przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania uprawnień do funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowości podejmowania działań aktywizujących wobec dłużników alimentacyjnych, które mają doprowadzić do wzrostu ściągальności należności wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 1-4 ustawy w okresie od 1 sierpnia 2016 r. do dnia kontroli tj. 3 października 2018 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił organizację realizacji zadania oraz prawidłowość ustalania uprawnień i terminowość wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także prawidłowość podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, które mają doprowadzić do wzrostu ściągальności należności wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej ustawą.

I. Organizacja realizacji zadania

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą kierowała Pani Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Małej Wsi.

Wewnętrzne zasady działania oraz zasady funkcjonowania ośrodka określono w regulaminie organizacyjnym wprowadzonym przez Panią zarządzeniem nr 2/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r. wraz z późniejszymi zmianami oraz zatwierdzonym przez Wójta Gminy Mała Wieś zarządzeniem nr 285/50/2017 z 20 września 2017 r. W dokumencie wskazano, że w jego skład wchodzi komórka organizacyjna ds. funduszu alimentacyjnego.

Poinformowała Pani pisemnie, że w okresie objętym kontrolą zadania określone w ustawie realizowały następujące osoby: Pani – jako kierownik ośrodka, pani Katarzyna Kurek – referent ds. funduszu alimentacyjnego, pani Patrycja Krystek – referent ds. funduszu alimentacyjnego (w okresie od 1.02.2016 r. do 17.03.2017 r.), pani Anna Gawinowska – pracownik socjalny (realizująca kontrolowane zadanie w okresie od 1.02.2016 r. do 28.02.2017 r., tj. w czasie nieobecności p. Katarzyny Kurek). Obsługę księgową zadania na mocy porozumienia z Wójtem Gminy prowadziła pani Anna Bąbała – inspektor ds. księgowości budżetowej i główny księgowy ds. prowadzenia obsługi finansowo-księgowej GOPS.

Stwierdzono, że Wójt Gminy Mała Wieś udzielił Pani upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji¹ oraz do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji, przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy².

Jednocześnie ustalono, że na Pani wniosek³ skierowany do Wójta Gminy Mała Wieś upoważnienia otrzymały:

- pani Katarzyna Kurek i pani Patrycja Krystek – do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁴,

¹ upoważnienie wójta gminy Mała Wieś z dnia 20.08.2008 r.

² upoważnienie wójta gminy Mała Wieś z dnia 14.06.2010 r.

³ wniosek o upoważnienie pani Katarzyny Kurek z dnia 14.06.2010 r.; wniosek o upoważnienie pani Patrycji Krystek z dnia 1.02.2016 r.; wniosek o upoważnienie pani Anny Gawinowskiej z dnia 1.02.2016 r.

⁴ upoważnienie pani Katarzyny Kurek z dnia 14.06.2010 r.; upoważnienie pani Patrycji Krystek znak. OR.077.8.2016 z dnia 1.02.2016 r.

- pani Anna Gawinowska – do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁵.

Stwierdzono, że wszystkie ww. osoby posiadały stosowne upoważnienia do realizacji zadań, wydane przez organ właściwy na podstawie art. 12 ust. 2 oraz art. 8b i art. 8c ustawy. Również w zakresach czynności zarówno p. Katarzyny Kurek jak i p. Patrycji Krystek uwzględniono realizację kontrolowanych zadań jednak na dokumentach brak jest zarówno daty sporządzenia jak i daty przyjęcia ich do wiadomości i stosowania przez pracowników.

Należy również zauważyć, że Pani Anna Gawinowska zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i nie realizuje żadnych zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, w tym nie świadczy pracy socjalnej. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w zakresie czynności pracownika. Zwraca się uwagę, że pracownicy powinni być zatrudniani na stanowiskach adekwatnych do wykonywanych zadań.

II. Prawidłowość ustalania uprawnień i terminowość wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małej Wsi wpłynęło 118 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Na ich podstawie do dnia kontroli wydano 110 decyzji przyznających świadczenia oraz 4 decyzje odmawiające przyznania świadczenia.

W trakcie kontroli badaniu poddano akta 19 spraw wszczętych na podstawie wniosków złożonych w okresie od 1 sierpnia 2016 r. do dnia kontroli i zakończonych wydaniem ostatecznych decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego wszczęto na podstawie wniosków:

- zgodnych ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 2229) – w 4 przypadkach,
- zawierających informacje wskazane w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1467) – w 15 przypadkach.

Poddane kontroli wnioski były prawidłowo wypełnione i zostały opatrzone numerem dziennika korespondencji, datą wpływu oraz podpisem pracownika przyjmującego wniosek.

⁵ upoważnienie pani Anny Gawinowskiej znak: OR.077.7.2016 z dnia 1.02.2016 r.

Do wniosków załączono odpowiednie dokumenty, w tym oświadczenia i zaświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. We wszystkich 19 przypadkach postępowanie zakończono przyznaniem prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Zachowano terminy wskazane w art. 20 ustawy oraz w art. 35 § 1 i 2 k.p.a. Decyzje administracyjne doręczono zgodnie z wymogami określonymi w art. 46 § 1.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznano w 14 przypadkach na pełny okres świadczeniowy od 1 października do 30 września, a w 5 przypadkach od miesiąca, w którym złożono wniosek do 30 września. W 17 przypadkach orzeczono przyznanie świadczenia osobom uprawnionym spełniającym warunki wskazane w art. 9 ust. 1, , które nie ukończyły 18 roku życia, a w 2 przypadkach osobom uczącym się w szkole lub szkole wyższej, które nie ukończyły 25 roku życia. Świadczenia przyznano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, w kwocie nie wyższej niż 500 zł, a w trakcie okresu świadczeniowego nie zmieniano ich na mocy art. 29 ustawy. Stwierdzono, że we wszystkich przypadkach, w których przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego prawidłowo obliczono dochód rodziny w przeliczeniu osobę w rodzinie i nie przekraczał on wysokości określonej w art. 9 ust. 2 ustawy. Natomiast z analizy list wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynika, że we wszystkich przypadkach świadczenia wypłacono w kwotach oraz terminach określonych w decyzji i zgodnych z przepisami ustawy.

Analizą objęto 19⁶ prawomocnych decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. We wszystkich badanych przypadkach decyzje zostały wydane przez Panią kierownik, zgodnie z treścią upoważnienia udzielonego przez Wójta Gminy Mała Wieś.

Analizowane decyzje administracyjne zawierały następujące elementy, o których mowa w art. 107 k.p.a. tj.: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

Ponadto we wszystkich przypadkach wskazano, że na podstawie art. 107 § 4 odstąpiono od uzasadnienia decyzji z uwagi na to, iż uwzględnia ona w całości żądanie strony.

⁶Znak i data decyzji administracyjnej ws. ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego: GOPS 8320.FAL.30.2016 z 6.10.2016 r., GOPS 8320.FAL.36.2017 z 25.09.2017 r., GOPS 8320.FAL.27.2018 z 31.08.2018 r., GOPS 8320.FAL.43.2016 z 28.11.2016 r., GOPS 8320.FAL.21.2018 z 27.08.2018 r., GOPS 8320.FAL.12.2017 z 29.08.2017 r., GOPS 8320.FAL.40.2018 z 24.09.2018 r., GOPS 8320.FAL.10.2017 z 24.08.2017 r., GOPS 8320.FAL.6.2018 z 2.05.2018 r. z 2.05.2018 r., GOPS 8320.FAL.41.2018 z 26.09.2018 r., GOPS 8320.FAL.4.2018 z 27.03.2018 r., GOPS 8320.FAL.28.2018 z 31.08.2018 r., GOPS 8320.FAL.10.2018 z 31.07.2018 r., GOPS 8320.FAL.29.2018 z 3.09.2018 r., GOPS 8320.FAL.9.2016 z 9.09.2016 r., GOPS 8320.FAL.25.2018 z 20.08.2018 r., GOPS 8320.FAL.28.2016 z 30.09.2016 r., GOPS 8320.FAL.2.2018 z 9.01.2018 r., GOPS 8320.FAL.34.2018 z 14.09.2018 r.

III. Prawidłowość podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Według przedstawionego przez Panią pisemnego oświadczenia w okresie od 1.08.2016 r. do 2.10.2018 r. GOPS w Małej Wsi pełnił rolę równocześnie organu właściwego dłużnika i wierzyciela dla 15 dłużników alimentacyjnych oraz wyłącznie organu właściwego dłużnika dla 27 dłużników alimentacyjnych. Poza tym poinformowała Pani, że kwota zwróconych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła łącznie 87.551,21 zł, z tego dłużnicy alimentacyjni wpłacili do organu właściwego 9.479 zł, a komornicy wyegzekwowali 78.072,21 zł. W tym samym okresie GOPS w Małej Wsi wypłacił z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego kwotę 468.748,39 zł. Kwota należności odzyskanych od dłużników alimentacyjnych stanowiła 17% kwoty świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych w okresie objętym kontrolą.

Kontroli poddano dokumentację znajdującą się w 24⁷ aktach spraw dłużników alimentacyjnych, w tym: w 16 aktach spraw, w których kontrolowana jednostka działała wyłącznie jako organ właściwy dłużnika oraz w 8 aktach spraw, w których działała jednocześnie jako organ właściwy dłużnika i wierzyciela.

Na podstawie analizy dokumentacji ustalono, że kontrolowana jednostka realizując zadania organu właściwego dłużnika w zależności od charakteru sprawy we wszystkich przypadkach terminowo podejmowała oraz prawidłowo dokumentowała wszystkie działania wobec dłużników alimentacyjnych polegające na:

- wezwaniu dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego – w 23 przypadkach,
- przeprowadzeniu wywiadu alimentacyjnego i odebraniu oświadczenia majątkowego od dłużnika alimentacyjnego – w 19 przypadkach,
- przekazywaniu komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawartych w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego – w 19 przypadkach,
- informowaniu organu właściwego wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego i ich efektach – w 16 przypadkach,
- informowaniu komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego i ich efektach – w 3 przypadkach,
- wszczęciu postępowania i wydaniu decyzji administracyjnej w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, składaniu wniosku o ściganie dłużnika alimentacyjnego za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 244, 768, 773 i 952) – w 1 przypadku,

⁷ inicjały imienia i nazwiska dłużnika alimentacyjnego oraz data wezwania do stawienia się w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego – RK – 27.10.2016 r. i 29.09.2017 r., JP – 29.08.2018 r. i 24.09.2018 r., JG – 28.11.2016 r. i 10.11.2017 r., AŁ – 27.10.2016 r. i 12.10.2017 r., MM – 20.12.2016 r., MB – 27.12.2016 r., MK – 27.10.2016 r., AO – 28.11.2016 r. i 28.05.2018 r., WK – 18.05.2018 r., SS – 27.10.2016 r., 30.10.2017 r. i 27.09.2018 r., NS – 20.12.2016 r., AM – 4.10.2017 r., MB – 1.02.2018 r. i 27.09.2018 r., AJ – 26.09.2016 r., JO – 7.09.2018 r.

- zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy – 5 przypadkach,
- informowaniu właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego – w 4 przypadkach.

Ustalono, że GOPS w Małej Wsi działając jako organ właściwy dłużnika w 2⁸ przypadkach był zobowiązany do wszczęcia postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W pierwszym przypadku postępowanie zakończono wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania ponieważ dłużnik alimentacyjny przebywał w zakładzie karnym. W drugim przypadku wydano decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Stwierdzono, że wszystkie poddane analizie decyzje administracyjne dotyczące umorzenia postępowania lub uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych zostały wydane w terminach zgodnych z unormowaniami zawartymi w art. 35 k.p.a. oraz że zostały doręczone za zwrotnym potwierdzeniem odbioru zgodnie z art. 39 i art. 46 § 1 k.p.a.

Konstrukcja decyzji odpowiadała wymogom określonym w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzje zostały wydane przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małej Wsi zgodnie z treścią posiadanego upoważnienia.

Wobec przedstawionej oceny dotyczącej realizacji zadań w zakresie objętym kontrolą, zalecenia pokontrolne nie zostają wydane.

Jednocześnie w związku z tym, że pani Anna Gawinowska jest zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego w GOPS w Małej Wsi, a realizuje wyłącznie zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz okresowo realizowała zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwracam uwagę na zasadność zatrudnienia ww. pracownika na stanowisku adekwatnym do wykonywanych obowiązków.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Pan Zygmunt Grzegorz Wojnarowski
Wójt Gminy Mała Wieś

⁸ znak i data decyzji w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań: GOPS 8321.FAL.DŁZ.2.2018 z 12.04.2018 r. (umorzenie postępowania), GOPS 8321.FAL.DŁZ.4.2018 z 3.09.2018 r.